

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie niektórych dozwolonych możliwości wykorzystywania utworów osieroconych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności art. 53 (1), 62 i 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Biblioteki, muzea, archiwa, placówki oświatowe, instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe i muzyczne oraz nadawcy publiczni przeprowadzają masową digitalizację swoich zbiorów lub archiwów w celu utworzenia europejskich bibliotek cyfrowych. Biblioteki, muzea, archiwa, placówki oświatowe, instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe i muzyczne oraz nadawcy publiczni w państwach członkowskich współuczestniczą w ochronie i rozpowszechnianiu europejskiego dorobku kulturowego, co również jest istotne dla celów tworzenia europejskich bibliotek cyfrowych, takich jak Europeana. Technologie masowej digitalizacji materiałów drukowanych oraz technologie wyszukiwania i indeksowania zwiększają naukową wartość zbiorów bibliotecznych.
- (2) Konieczność wspierania swobodnej wymiany wiedzy i innowacji na rynku wewnętrznym stanowi ważny element strategii „Europa 2020”, przedstawionej w komunikacie Komisji „Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”² i obejmującej jako jedną z inicjatyw przewodnich realizację Europejskiej agendy cyfrowej.
- (3) Stworzenie ram prawnych mających na celu ułatwienie digitalizacji i rozpowszechniania utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, co do których uprawnieni nie są znani, lub nawet jeśli są znani, których odnalezienie jest niemożliwe, tzw. utworów osieroconych, jest jednym z kluczowych działań przewidzianych w Europejskiej agendzie cyfrowej, przedstawionej w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowanym „Europejska agenda cyfrowa”. Działania te są ukierunkowane na problem prawnego określenia statusu dzieł osieroconych oraz konsekwencji takiego ustalenia w odniesieniu do legalnych użytkowników i korzystania z utworów i fonogramów, które zostały uznane za osierocone.

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].
² COM(2010) 2020.

- (3a) Przepisy niniejszej dyrektywy nie naruszają szczególnych rozwiązań wprowadzonych przez państwa członkowskie, w odniesieniu do szerszej, masowej digitalizacji, tak jak w przypadku dzieł niedostępnych w handlu (out of commerce works). Takie rozwiązania biorą pod uwagę specyfikę związaną z różnorodnością treści i użytkowników oraz bazują na porozumieniach zawartych przez wszystkie zainteresowane podmioty. Takie podejście było również podtrzymane w Porozumieniu dotyczącym podstawowych zasad digitalizacji i publicznego udostępniania dzieł niedostępnych w handlu, podpisanym 20 września 2011 r., w obecności Komisji Europejskiej, przez przedstawicieli europejskich bibliotek, autorów, wydawców i organizacji zbiorowego zarządzania.
- (4) Ze względu na istnienie wyłącznego prawa do zwielokrotniania i publicznego udostępniania utworów oraz innych przedmiotów objętych ochroną, zgodnie z harmonizacją przeprowadzoną na mocy dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym³, przed przystąpieniem do digitalizacji i publicznego udostępnienia danego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną konieczne jest uzyskanie zgody uprawnionego.
- (5) W przypadku utworów osieroconych uprzednie uzyskanie takiej zgody na zwielokrotnianie lub publiczne udostępnianie jest niemożliwe.
- (6) Różne podejścia państw członkowskich w zakresie uznawania statusu utworów osieroconych mogą stwarzać przeszkody w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, w wykorzystywaniu utworów osieroconych i w uzyskiwaniu transgranicznego dostępu do nich. Te różnice w podejściach mogą również spowodować ograniczenia w swobodnym przepływie towarów i usług obejmującym treści kulturowe. W związku z powyższym należy zapewnić wzajemne uznawanie takiego statusu, ponieważ umożliwi to dostęp do utworów osieroconych we wszystkich państwach członkowskich.
- (7) W celu zapewnienia pewności prawnej na rynku wewnętrznym w odniesieniu do wykorzystywania utworów osieroconych przez biblioteki, muzea, placówki oświatowe, archiwa, instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe i muzyczne oraz nadawców publicznych, w szczególności konieczne jest przyjęcie wspólnego podejścia służącego do ustalania, czy dany utwór ma status utworu osieroconego oraz do określania dozwolonych możliwości wykorzystywania takich utworów.
- (8) Utwory filmowe, audiowizualne i fonogramy znajdujące się w archiwach nadawców publicznych i wyprodukowane przez nich obejmują utwory osierocone. Uwzględniając szczególną sytuację nadawców jako producentów fonogramów i utworów audiowizualnych oraz konieczność przyjęcia środków mających na celu ograniczenie skali zjawiska utworów osieroconych w przyszłości, należy ustalić ostateczny termin wdrożenia dyrektywy w odniesieniu do utworów i fonogramów znajdujących się w archiwach nadawców.
- (9) Do celów niniejszej dyrektywy utwory filmowe, audiowizualne i fonogramy znajdujące się w archiwach nadawców publicznych należy rozumieć jako obejmujące utwory i fonogramy zamówione przez te organizacje do celów ich wyłącznego użytku.
- (10) Utworzenie dużych bibliotek internetowych ułatwia wyszukiwanie elektroniczne i zapewnia narzędzia otwierające nowe źródła wiedzy dla naukowców i badaczy, którzy w przeciwnym razie musieliby zadowolić się bardziej tradycyjnymi, analogowymi metodami wyszukiwania.

³

Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10.

- (11) Z uwagi na kwestię międzynarodowego wzajemnego poszanowania praw, niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie wyłącznie do utworów i fonogramów, które po raz pierwszy opublikowano w danym państwie członkowskim, albo w przypadku braku publikacji, które po raz pierwszy nadano w danym państwie członkowskim, a w przypadku braku publikacji i nadania, które zostały publicznie udostępnione przez beneficjentów tej dyrektywy, za zgodą podmiotów uprawnionych. W odniesieniu do utworów i fonogramów, które nie były ani opublikowane ani nadane, ale zostały publicznie udostępnione przez beneficjentów tej dyrektywy, za zgodą podmiotów uprawnionych, przepisy niniejszej dyrektywy powinny mieć zastosowanie jedynie wtedy kiedy można zakładać, że uprawniony nie sprzeciwiał by się sposobom wykorzystywania dzieła dozwolonym przez niniejszą dyrektywę.
- (12) Zanim utwór lub fonogram zostanie uznany za utwór osierocony, należy przeprowadzić staranne poszukiwanie posiadaczy praw do danego utworu lub fonogramu, uwzględniając posiadaczy praw do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, będących częścią składowa lub włączonych do danego utworu lub fonogramu. Należy zezwolić państwom członkowskim na umożliwienie przeprowadzania starannego poszukiwania przez organizacje wymienione w niniejszej dyrektywie lub inne organizacje.
- (13) Stosowne jest zapewnienie scharmonizowanego podejścia, dotyczącego przeprowadzania starannych poszukiwań w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych w Unii Europejskiej. Staranne poszukiwania powinny obejmować konsultację źródeł, które dostarczają informacji na temat utworów i innych przedmiotów objętych ochroną. W celu uniknięcia podwójnego poszukiwania, staranne poszukiwanie powinno być prowadzone w państwie członkowskim, w którym utwór lub fonogram był po raz pierwszy opublikowany, w przypadku braku publikacji, w tym w którym nastąpiło nadanie. W odniesieniu do utworów, które nie były ani opublikowane ani nadane, ale zostały publicznie udostępnione przez beneficjentów tej dyrektywy, za zgodą podmiotów uprawnionych, staranne poszukiwania powinny być prowadzone w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę organizacja, która publicznie udostępniła utwór lub fonogram. Staranne poszukiwania właścicieli praw do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną będących częścią składowa lub włączonych do danego utworu lub fonogramu, powinny być rozpoczęte w państwie członkowskim, w którym prowadzone są staranne poszukiwania uprawnionych do utworu lub fonogramu głównego. Staranne poszukiwanie będą w niektórych przypadkach prowadzić do dodatkowego sprawdzania informacji dostępnych w innych państwach. Staranne poszukiwania mogą prowadzić do powstawania różnorodnych baz danych, takich jak informacje dotyczące historii i wyników poszukiwań. Historia przeprowadzonych poszukiwań powinna być przechowywana przez organizację, tak aby była ona w stanie udokumentować, że przeprowadzone poszukiwanie było staranne. Ponadto, w celu zapewnienia przejrzystości w odniesieniu do właścicieli praw i uniknięcia powielania kosztownej digitalizacji, państwa członkowskie powinny zadbać o to, by wyniki wszystkich przeprowadzonych na ich terytorium starannych poszukiwań, przypadki wykorzystywania utworów osieroconych przez organizacje wymienione w niniejszej dyrektywie na podstawie tych starannych poszukiwań oraz jakiegokolwiek zmiany w statusie osieroconych utworów lub fonogramów były publicznie dostępne online w państwie członkowskim, w którym prowadzone było staranne poszukiwanie. W miarę możliwości należy zaprojektować i wdrożyć źródła informacji, w taki sposób, aby były one między sobą połączone na poziomie ogólnoeuropejskim oraz aby korzystanie z nich możliwe było za pomocą jednego punktu dostępu.

- (14) Utwory osierocone mogą mieć kilku właścicieli praw lub zawierać inne utwory bądź przedmioty objęte ochroną. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na uprawnienia znanych lub odnalezionych właścicieli praw. Beneficjenci niniejszej dyrektywy będą mogli korzystać z utworów lub fonogramów, co do których jeden lub więcej właścicieli praw nie jest znany lub nie został odnaleziony, tylko w przypadkach w których te podmioty uprawnione, które są znane i odnalezione, wyrażą na to zgodę, dotyczy to także posiadaczy praw do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, będących częścią składowa lub włączonych do danego utworu lub fonogramu. Odpowiednio, jeżeli początkowo nieznan lub nieodnaleziony podmiot uprawniony zostanie ujawniony, co spowoduje zmianę statusu utworu osieroconego i będzie rościł sobie prawa do danego utworu, dalsze korzystanie z tego utworu przez beneficjenta może być kontynuowane jedynie za zgodą uprawnionego.
- (15) Połączony z punktem 13
- (16) Stosowne jest zapewnienie właścicielom praw, którzy zostaną ujawnieni i będą rościć sobie prawa do danego utworu, możliwości zmiany statusu utworu osieroconego. Właściciele praw, którzy zostaną odnalezieni powinni otrzymać stosowną rekompensatę z tytułu korzystania z ich utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną. Rekompensata powinna być ustalona przez państwo członkowskie, w którym siedzibę ma organizacja korzystająca z danego utworu. Państwo członkowskie może zdecydować, że taka rekompensata będzie płatna przed rozpoczęciem korzystania z danego utworu. Podczas wyznaczania wysokości stosownej rekompensaty, w każdym przypadku, powinny być brane pod uwagę szczególne okoliczności, takie jak potencjalna strata podmiotów uprawnionych, koszty ponoszone przez beneficjentów, w szczególności związane z koniecznością przeprowadzenia starannych poszukiwań wynikające z niniejszej dyrektywy.
- (16 a) Państwa członkowskie powinny zapewnić, w przypadku kiedy utwór lub inny przedmiot objęty ochroną został w wyniku niestaranego poszukiwania błędnie uznany za dzieło osierocone i został wykorzystany, że krajowe rozwiązania prawne dotyczące naruszania praw autorskich, zgodne z odpowiednimi przepisami narodowymi i europejskimi, będą mogły być zastosowane.
- (17) W celu wspierania nauki i rozpowszechniania dorobku kulturowego, państwa członkowskie powinny zezwolić organizacjom wymienionym w art. 5(2)(c) Dyrektywy 2001/29/WE oraz instytucjom odpowiedzialnym za dziedzictwo filmowe i muzyczne, które działają na zasadach niekomercyjnych, jak również nadawcom publicznym, na publiczne udostępnianie i zwielokrotnianie utworów osieroconych, pod warunkiem że takie wykorzystywanie jest związane z ich misją publiczną, a zwłaszcza ochroną, odnową oraz zapewnianiem dostępu do utworów zgromadzonych w zbiorach, z uwzględnieniem zasobów cyfrowych, dla celów kulturalnych i edukacyjnych. Dla celów niniejszej dyrektywy instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe i muzyczne powinny obejmować organizacje wyznaczone przez państwa członkowskie do celów zbierania, katalogowania, ochrony i odnawiania utworów audiowizualnych i fonogramów stanowiących część ich dorobku kulturowego. Dla celów niniejszej dyrektywy publiczni nadawcy powinni obejmować nadawców finansowanych ze środków publicznych, określonych i działających na podstawie przepisów każdego państwa członkowskiego.
- (18) Ustalenia umowne mogą mieć znaczenie w odniesieniu do działań na rzecz digitalizacji europejskiego dorobku kulturowego. Zrozumiałe jest, że biblioteki, placówki oświatowe, muzea, archiwa, instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe i muzyczne oraz nadawcy publiczni, w celu korzystania z utworów w sposób przewidziany w niniejszej dyrektywie, zawierają umowy z partnerami komercyjnymi,

obejmujące digitalizację i publiczne udostępnianie utworów osieroconych. Umowy te mogą przewidywać wniesienie przez tych partnerów wkładu finansowego. Umowy te nie powinny narzucać beneficjentom niniejszej dyrektywy żadnych ograniczeń w odniesieniu do korzystania z utworów osieroconych i nie powinny przyznawać komercyjnym partnerom żadnych praw do korzystania lub kontrolowania wykorzystywania utworów osieroconych.

- (19) W celu ułatwienia obywatelom Unii dostępu do europejskiego dziedzictwa kulturowego, należy również zadbać o to, by utwory osierocone, które poddano digitalizacji i publicznie udostępniono w jednym państwie członkowskim, były również dostępne w innych państwach członkowskich. Biblioteki publiczne, placówki oświatowe, muzea, archiwa, instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe i muzyczne oraz nadawcy publiczni, którzy wykorzystują utwór osierocony w celu realizacji misji publicznej, powinni mieć możliwość publicznego udostępnienia tego utworu osieroconego w innych państwach członkowskich.
- (20) Niniejsza dyrektywa nie narusza ustaleń państw członkowskich dotyczących metod zarządzania prawami, takich jak: rozszerzone licencje zbiorowe, domniemanie reprezentacji lub przeniesienia, zbiorowe zarządzanie lub inne podobne ustalenia albo ich kombinacje, z uwzględnieniem masowej digitalizacji.
- (21) Usunięty
- (22) Usunięty
- (23) Z uwagi na fakt, że cel działań, które należy podjąć, a mianowicie zapewnienie pewności prawa w odniesieniu do wykorzystywania utworów osieroconych, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jednolitość przepisów regulujących wykorzystywanie utworów osieroconych możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodne z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia tych celów.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ

Artykuł 1
Przedmiot i zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy niektórych możliwości wykorzystywania utworów osieroconych przez biblioteki publiczne, placówki oświatowe oraz muzea, a także przez archiwa, instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe i muzyczne oraz nadawców publicznych w celu realizacji ich misji publicznej.
2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do:
 - 1) utworów opublikowanych w postaci książek, czasopism, gazet, magazynów oraz innych tekstów pisanych, które znajdują się w zbiorach bibliotek publicznych, placówek oświatowych, muzeów jak również zbiorach archiwów oraz instytucji odpowiedzialnych za dziedzictwo filmowe i muzyczne,
 - 2) utworów filmowych lub audiowizualnych oraz fonogramów znajdujących się w zbiorach bibliotek publicznych, placówek oświatowych, muzeów jak również zbiorach archiwów oraz instytucji odpowiedzialnych za dziedzictwo filmowe i muzyczne, oraz
 - 3) utworów filmowych lub audiowizualnych oraz fonogramów wyprodukowanych i w całości sfinansowanych przez nadawców publicznych przed dniem 31 grudnia 2002 r. i znajdujących się w ich archiwachktóre są chronione prawem autorskim lub prawami pokrewnymi i które były po raz pierwszy opublikowane w jednym z państw członkowskich, a w przypadku braku publikacji, po raz pierwszy nadane w jednym z państw członkowskich.
- 2a Niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do utworów i fonogramów wymienionych w paragrafie 2, które nigdy nie były opublikowane ani nadane, ale które zostały publicznie udostępnione przez organizacje wymienione w paragrafie 1, za zgodą podmiotów uprawnionych, jeżeli:
 - 1) można założyć, że właściciel praw nie sprzeciwiłby się sposobom korzystania, wymienionym w art. 6.
- 3 Utwory lub inne przedmioty objęte ochroną będące częścią składową lub włączone do danego utworu lub fonogramu wymienione w paragrafie 2 i 2a podlegają przepisom niniejszej dyrektywy
- 4 Niniejsza dyrektywa nie narusza ustaleń dotyczących zarządzania prawami na szczeblu krajowym.

Artykuł 2
Utwory osierocone

1. Utwór lub fonogram uznaje się za utwór osierocony, jeżeli właściciel praw do utworu lub fonogramu nie jest znany lub, nawet jeżeli jest znany, nie został odnaleziony w wyniku starannego poszukiwania, przeprowadzonego i zarejestrowanego zgodnie z art. 3.
2. Jeżeli prawa do utworu lub fonogramu należą do więcej niż jednego podmiotu i nie wszyscy uprawnieni są znani lub nawet jeżeli są znani, nie zostali odnalezieni w wyniku starannego poszukiwania przeprowadzonego i zarejestrowanego zgodnie z art. 3., utwór taki powinien zostać uzany za osierocony w odniesieniu do praw podmiotu, który jest nieznany lub nieodnaleziony.

- 3 Przepisy paragrafu 2 nie naruszają uprawnień właścicieli praw do utworów lub fonogramów, którzy są znani i odnalezieni.
- 4 Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów krajowych dotyczących utworów anonimowych i tworzonych pod pseudonimem.

Artykuł 3

Staranne poszukiwanie

1. Do celów ustalenia, czy dany utwór lub fonogram jest utworem osieroconym, organizacje wymienione w art. 1 ust. 1 gwarantują, że w odniesieniu do każdego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną przeprowadza się staranne poszukiwanie polegające na sprawdzeniu informacji w źródłach odpowiednich dla kategorii utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.
2. Źródła odpowiednie dla każdej kategorii utworów lub fonogramów określone są przez każde państwo członkowskie w porozumieniu z podmiotami praw autorskich i użytkownikami oraz obejmują przynajmniej źródła wymienione w załączniku.
3. Staranne poszukiwanie powinno być przeprowadzone w państwie członkowskim, w którym utwór został po raz pierwszy opublikowany, a w przypadku braku publikacji po raz pierwszy nadany. W przypadku wymienionym w art. 1(2a) staranne poszukiwanie powinno zostać przeprowadzone w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę organizacja która udostępniła publicznie za zgodą uprawnionego dany utwór lub fonogram. Jeżeli jest to konieczne, powinno nastąpić dodatkowe sprawdzenie danych dostępnych w innych państwach.
4. Usunięty
5. Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby następujące informacje były dostępne online, na poziomie krajowym za pomocą jednego punktu dostępu:
 - 1) wyniki starannych poszukiwań przeprowadzonych na ich terytorium;
 - 2) korzystanie z utworów osieroconych na podstawie starannych poszukiwań przeprowadzonych na ich terytorium
 - 3) jakiegokolwiek zmiany statusu osieroconych utworów lub fonogramów
 - 4) informacje potrzebne do zidentyfikowania i skontaktowania się z organizacjami wymienionymi w paragrafie 6.
6. Państwa członkowskie powinny zapewnić, żeby organizacje wymienione w artykule 1(1) zachowywały dane dotyczące starannych poszukiwań oraz żeby organizacje dostarczały informacji wymienionych w paragrafie 5 do odpowiednich baz danych w państwie członkowskim, w którym przeprowadzone były staranne poszukiwania zgodnie z paragrafem 3. [...]

Artykuł 4

Wzajemne uznawanie statusu utworów osieroconych

Utwór lub fonogram, który w jednym z państw członkowskich uznano zgodnie z art. 2 za utwór osierocony, uznaje się za utwór osierocony we wszystkich państwach członkowskich i może on być wykorzystywany, zgodnie z przepisami niniejsze dyrektywy, we wszystkich państwach członkowskich.

Artykuł 5
Unieważnienie statusu utworu osieroconego

Państwa członkowskie gwarantują, że właściciel praw do utworu lub fonogramu uznanego za utwór osierocony w dowolnym momencie ma możliwość unieważnienia statusu utworu osieroconego. W przypadku wymienionym w art. 2(2) państwa członkowskie powinny zapewnić poszczególnym właścicielom praw do utworu lub fonogramu możliwość unieważnienia statusu utworu osieroconego w odniesieniu do ich praw.

Artykuł 6
Dozwolone możliwości wykorzystywania utworów osieroconych

1. Państwa członkowskie powinny zapewnić wyjątki i ograniczenia dotyczące prawa do zwielokrotnienia i publicznego udostępniania przewidziane w art. 2 i 3 dyrektywy 2001/29/WE, gwarantując, że organizacje wymienione w art. 1 ust. 1 mogą wykorzystywać utwory zgromadzone w ich zbiorach w następujący sposób:
 - a) udostępniając utwór osierocony, w rozumieniu art. 3 dyrektywy 2001/29/WE;
 - b) dokonując czynności zwielokrotnienia, w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, do celów digitalizacji, udostępniania, indeksowania, katalogowania, ochrony i odnawiania.
2. Organizacje, o których mowa w art.1(1), mogą korzystać z utworu osieroconego tylko zgodnie z paragrafem 1, w celu realizacji ich misji publicznej, w szczególności ochrony, odnawiania oraz zapewniania dostępu do utworów i fonogramów zgromadzonych w ich kolekcjach w celach kulturalnych i edukacyjnych.
3. Niniejsza dyrektywa nie narusza zasady swobody umów, w odniesieniu do kontraktów zawieranych przez te organizacje w celu realizacji ich misji publicznej, w szczególności umów z zakresu partnerstwa publiczno-prywatnego.
4. Państwa członkowskie powinny zapewniać, żeby organizacje wymienione w art. 1(1) wskazywały nazwisko znanego autora i innych podmiotów uprawnionych w przypadku każdego wykorzystywania utworu osieroconego.
5. Państwa członkowskie powinny zapewnić stosowną rekompensatę dla podmiotów uprawnionych, którzy zostaną odnalezieni, za korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną przez organizację wymienioną w art. 1(1) zgodnie z paragrafem 1.

Artykuł 7
Dopuszczone możliwości wykorzystywania utworów osieroconych

Usunięty

Artykuł 8
Dalsze stosowanie innych przepisów prawa

Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów dotyczących w szczególności: patentów, znaków towarowych, prawa do wzorów przemysłowych, wzorów użytkowych, topografii półprzewodników, czcionek drukarskich, dostępu warunkowego, dostępu drogą kablową do usług radiowych i telewizyjnych, ochrony narodowych skarbów kultury, wymagań prawnych w zakresie egzemplarza obowiązkowego, prawa o praktykach ograniczających i nieuczciwej konkurencji, tajemnic handlowych, bezpieczeństwa, poufności, ochrony danych i prywatności, dostępu do dokumentów publicznych i prawa o zobowiązaniach umownych, zasad niezależności prasy i swobody wypowiedzi w mediach.

Artykuł 9
Stosowanie w czasie

1. Przepisy niniejszej dyrektywy mają również zastosowanie w odniesieniu do wszystkich utworów i fonogramów wymienionych w art. 1, które w dniu [*termin transpozycji*] są chronione przepisami prawa autorskiego obowiązującymi w państwach członkowskich.
2. Niniejszą dyrektywę stosuje się bez uszczerbku dla przepisów i praw wprowadzonych przed [*termin transpozycji*].

Artykuł 10
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [...] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów⁴
Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 11
Klauzula przeglądowa

Komisja regularnie monitoruje sytuację w odniesieniu do źródeł informacji o prawach autorskich i najpóźniej rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy, a następnie w odstępach rocznych, przedstawia sprawozdanie dotyczące ewentualnego włączenia do zakresu stosowania niniejszej dyrektywy utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną niewłączonych obecnie to tego zakresu, zwłaszcza fotografii i innych obrazów.

Do dnia [*rok po terminie transpozycji*] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy, uwzględniając w nim rozwój bibliotek cyfrowych.

W razie konieczności, zwłaszcza w celu zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego, Komisja przedstawia wnioski w sprawie zmiany niniejszej dyrektywy.

Artykuł 12
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 13

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

⁴ Jeżeli jest to uzasadnione, dokumenty wyjaśniające będą wspomniane w preambule, zgodnie z Wspólną Deklaracją Polityczną

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZALACZNIK

Źródłami, o których mowa w art. 3 ust. 2, są:

- 1) W odniesieniu do opublikowanych książek:
 - a) egzemplarz obowiązkowy, katalogi biblioteczne oraz rejestry katalogów przechowywane przez biblioteki i inne instytucje;
 - aa) spis organizacji zreszających wydawców i autorów w danym państwie członkowskim;
 - b) istniejące bazy danych i rejestry, [...]WATCH (Writers, Artists and their Copyright Holders), [...] ISBN (International Standard Book Number) oraz książki w wydrukowanych bazach danych;
 - c) bazy danych odpowiednich organizacji zbiorowego zarządzania, zwłaszcza organizacji zajmujących się prawami do zwielokrotniania;
 - d) źródła które łączą złożone bazy danych i rejestry, obejmujące VIAF (Virtual International Authority Files) oraz ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works).
- 2) W odniesieniu do gazet, czasopism i periodyków:
 - a) egzemplarz obowiązkowy;
 - b) spis organizacji zrzeszających wydawców, autorów i dziennikarzy w danym państwie członkowskim;
 - c) karty indeksowe i katalogi ze zbiorów i kolekcji bibliotecznych;
 - d) bazy danych odpowiednich organizacji zbiorowego zarządzania, zwłaszcza organizacji zajmujących się prawami do zwielokrotniania;
 - e) ISSN (International Standard Serial Number) dla periodyków;
- 3) Połączony z punktem 2
- 4) W odniesieniu do utworów wizualnych obejmujących sztukę piękną, fotografie, ilustracje, wzornictwo, architekturę, szkice utworów i inne dzieła zawarte w książkach, czasopismach, gazetach i magazynach lub innych utworach:
 - a) źródła, o których mowa w pkt 1) i 2);
 - b) bazy danych odpowiednich organizacji zbiorowego zarządzania, zwłaszcza zajmujących się sztuką wizualną, w tym organizacji zajmujących się prawami do zwielokrotniania;
 - c) bazy danych agencji materiałów wizualnych, w stosownych przypadkach.
- 5) W odniesieniu do utworów audiowizualnych i fonogramów:
 - a) egzemplarz obowiązkowy;
 - aa) organizacje zrzeszające producentów w danym kraju;
 - b) bazy danych instytucji odpowiedzialnych za dziedzictwo filmowe lub muzyczne i bibliotek narodowych;
 - c) bazy danych utworów objętych odpowiednimi normami i identyfikatorami, takie jak ISAN (International Standard Audiovisual Number) dla materiałów audiowizualnych, ISWC (International Standard Music Work Code) dla

utworów muzycznych i ISRC (International Sound Recording Code) dla fonogramów.

- d) bazy danych odpowiednich organizacji zbiorowego zarządzania, zwłaszcza zrzeszających autorów, wykonawców, producentów fonogramów oraz producentów audiowizualnych.